

Sygn. akt III A Ua 1629/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Witkowski (spr.)
Sędziowie:	SSA Jarosław Błaszczak SSO del. Ireneusz Lejczak
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę

na skutek apelacji J. M.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

z dnia 15 września 2011 r. sygn. akt VII U 1122/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 września 2011 r., sygn. akt VII U 1122/11, Sąd Okręgowy w Świdnicy oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 18 maja 2011 r., którą organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Rozstrzygnięcie Sąd wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

J. M. (ur. 14 maja 1947 r.), w dniu 13.04.2011 r. złożył do ZUS kolejny wniosek o przyznanie prawa do emerytury wcześniejszej. Wiek 60 lat skończył w dniu 14.05.2007 r., 65 lat skończy w dniu 14.05.2012 r. Udowodnił ogółem okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 21 lat 11 miesięcy 28 dni, w tym okresów składkowych 20 lat 1 miesiąc i 11 dni, a okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców 1 rok 10 miesięcy i 17 dni.

Wnioskodawca był zatrudniony w okresie:

- od 1.04.1964 r. do 30.05.1966 r. w charakterze traktorzysty w Kółku Rolniczym w Ż.,
- od 30.05.1966 r. do 20.08.1966 r. zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika w (...) Przedsiębiorstwie Państwowym w K.,
- od 20.08.1966 r. do 26.04.1967 r. na stanowisku traktorzysty w (...)w K. w Gospodarstwie (...),
- od 26.04.1967 r. do 17.04.1969 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową,
- od 16.05.1969 r. do 10.01.1970 r. zatrudniony na stanowisku traktorzysty w Zakładach (...)w G.,
- od 30.03.1971 r. do 6.06.1983 r. zatrudniony na stanowisku obuwnika montażysty w Spółdzielni (...) w K.,

Wnioskodawca w dniu 15.08.1969 r. uległ wypadkowi, który spowodował u niego trwałe inwalidztwo. Decyzją ZUS z dnia 14.05.1970 r. przyznano mu rentę inwalidzką II grupy z ogólnego stanu zdrowia, zaś decyzją z dnia 19.12.1970 r. przyznano prawo do renty III grupy w związku z wypadkiem.

Decyzją Naczelnika Gminy z dnia 5.11.1985 r. potwierdzono zgłoszenie przez wnioskodawcę wykonywania rzemiosła i przyznano prawo wykonywania szewstwa miarowego na terenie woj. (...).

Decyzją z dnia 27.10.1983 r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy rentę II grupy w związku z wypadkiem. Decyzją z 16.12.1985 r. ZUS stwierdził, że wnioskodawca wykonujący rzemiosło, działalność zarobkową na własny rachunek - szewstwo miarowe, nie podlega od 1.12.1985 r. ubezpieczeniu społecznemu, wobec faktu, że jest rencistą i płatnikiem renty jest ZUS.

Od 1.10.1992 r. wnioskodawca rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod nazwą Zakład Produkcyjno-Handlowy (...) zajmując się produkcją obuwia damskiego tekstylnego, handlem detalicznym, hurtowym i obwoźnym import artykułów za wyjątkiem koncesjonowanych i uzyskał wpis do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy K..

ZUS decyzją z dnia 5.06.2001 r. przyznał J. M. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem na stałe.

W dniu 16.04.2007 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę, załatwiony decyzją odmowną z dnia 29.08.2007 r., z uwagi na brak okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 25 lat (udowodnione 16 lat 10 miesięcy i 10dni) oraz nie uwzględnił okresu prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej od 7.06.1983 r., gdyż nie podlegał on ubezpieczeniu społecznemu z powodu pobierania renty, a Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 9.01.2008 r. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji, a Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 24.07. 2008 r. oddalił apelację wnioskodawcy.

Decyzją z dnia 3.06.2009 r. ZUS odmówił prawa do przeliczenia renty. Wnioskodawca odwołał się do Sądu Okręgowego w Świdnicy.

Kolejny wniosek o emeryturę rozpoznany decyzją z dnia 18.06.2009 r., którą odmówiono prawa, nie uwzględnił okresu prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej od 7.06.1983 r., gdyż nie podlegał on ubezpieczeniu społecznemu z powodu pobierania renty i nie posiada 25-letniego okresu ubezpieczenia, a wyrokiem z dnia 15.09.2009 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy oddalił odwołanie od decyzji z dnia 3.06.2009 r. i odrzucił odwołanie wnioskodawcy od decyzji i 18.06.2009 r. (199 § 1 pkt. 2 kpc).

Kolejnym wnioskiem o emeryturę z dnia 13.04.2011 r. wnioskodawca posiadający ukończone 60 lat, udowodnione łącznie 21 lat 11 miesięcy i 28 dni, wykazał ubezpieczenie dobrowolne społeczne od 1.01.2008 r. do 31.03.2011 r. i nadal z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ale z uwagi na brak 25-letniego okresu ubezpieczenia i braku ukończonych 65 lat ZUS decyzją z dnia 18.05.2011 r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd I instancji stwierdził, że całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwala na stwierdzenie, że wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków niezbędnych do uzyskania emerytury, pomimo faktu pracy w warunkach szczególnych i nowego okresu ubezpieczeniowego od 1.01.2008 r. do 31.03.2011 r. (składki dobrowolne działalność gospodarcza).

Sąd podkreślił, że wprawdzie wnioskodawca ukończył wymagany wiek emerytalny 60 lat, jak również legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, to jednak nie spełnił wszystkich wymaganych prawem przesłanek do nabycia prawa do emerytury, albowiem nie legitymuje się wymaganym okresem ubezpieczeniowym.

Brak jest bowiem przesłanki prawnej do uznania okresu prowadzenia działalności gospodarczej za okres ubezpieczeniowy, albowiem wnioskodawca był wówczas uprawniony do pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, jak również był zwolniony od obowiązku opłacania składek.

Wnioskodawca nie dokonywał w tym czasie dobrowolnego ubezpieczenia społecznego, a dopiero od 1.01.2008 r. do 31.03.2011 r., posiada nowy okres ubezpieczeniowy - składkowy w wymiarze 3 lata i 3 miesiące. Wobec tak dokonanych ustaleń Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Z wyrokiem nie zgodził się wnioskodawca zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

I. sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wyrażającą się w błędnym przyjęciu, że wnioskodawca nie ma wymaganego przepisami okresu 25 lat liczonego łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia, podczas gdy posiada ten okres;

II. naruszenie prawa materialnego art. 6 ust 2 pkt 14a ustawy z dnia 17 grudnia 1988 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez jego nieuwzględnienie i nie zaliczenie okresu pozarolniczej działalności gospodarczej, w której występowało zwolnienie od opłacania składki;

III. naruszenie przepisów postępowania poprzez bezpodstawne odstępianie od przesłuchania świadków, którzy zostali wezwani na rozprawę, a nie stawili się na nią;

IV. naruszenie przepisów postępowania art. 328 § 2 kpc, poprzez sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku, które z racji licznych błędów jest nieczytelne, nie jasne, niespójne i nie pozwala stronie na odczytanie intencji Sądu i nie spełnia statuowanego przez ten przepis wymogu wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku.

Wobec wyżej przedstawionych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania w całości i przyznanie wnioskodawcy prawa do świadczenia emerytalnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Spór w sprawie wymagał rozstrzygnięcia, czy wnioskodawca spełnia warunki do przyznania mu prawa do emerytury.

Na etapie postępowania apelacyjnego sporna kwestia ograniczała się do stwierdzenia, czy wnioskodawca legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym.

W związku z tym, że wnioskodawca nie ma ukończonego wieku emerytalnego 65 lat, jak również nie legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, nie było możliwe przyznanie mu prawa do emerytury w oparciu o przepis art. 27, 28, 29, jak również 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 ze zm.). Przepisy te bowiem przewidują przyznanie prawa do emerytury dla mężczyzny w obniżonym wieku emerytalnym 60 lat, jednakże pod warunkiem, że spełnia on warunki stażowe:

- m.in. legitymuje się co najmniej 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy (tak art.29 w/w ustawy),

- po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w myśl § 4 rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.) (tak art.32),
- po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za niezdolnego do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, w drodze do pracy albo w skutek choroby zawodowej (art.31).

Pozostałe przepisy natomiast umożliwiają przyznanie prawa do emerytury przy udowodnionym 20-letnim okresie składkowym i nieskładkowym, jednakże dotyczy to mężczyzn, którzy osiągnęli wiek 65 lat (art. 28), a jak już wyżej wskazano wnioskodawca nie spełnia tego warunku.

Sąd I instancji po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ustalił, że wnioskodawca nie wykazał 25-letniego okresu ubezpieczenia, także po doliczeniu nowego okresu ubezpieczenia od 1.01.2008 r. do 31.03.2011 r.

Z tego też względu, nawet przy uwzględnieniu 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wnioskodawca nadal nie spełnia wszystkich wymaganych kryteriów, które by wypełniały dyspozycje jednego z przytoczonych wyżej wariantów.

Nie ma bowiem możliwości zaliczenia do okresów składkowych i nieskładkowych okresu, w którym wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą i był zwolniony z obowiązku opłacania składek z uwagi na pobierane świadczenie rentowe.

Okresy składkowe wymienione zostały w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Co do zasady są to okresy opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. W myśl pkt. 1 i 2 powołanego przepisu okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia oraz opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt. 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej. Okresy, które są uznane za okresy składkowe, pomimo iż nie została za nie uiszczona składka na ubezpieczenie społeczne zostały enumeratywnie wymienione w art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Okres prowadzenia działalności gospodarczej z mocy powołanego przepisu podlega zaliczeniu do okresów składkowych wyłącznie w przypadku, gdy za okres ten została odprowadzona składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Z tych względów okresy prowadzenia działalności gospodarczej, za które wnioskodawca nie odprowadzał składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, co jest w sprawie bezoporne, nie mogą zostać zaliczone do okresów składkowych. Okoliczność, iż wnioskodawca korzystał ze zwolnienia z obowiązku opłacania składki z uwagi na pobieranie świadczenia rentowego pozostaje bez wpływu na możliwość zakwalifikowania spornych okresów za okresy składkowe. Wyłącznie, bowiem te okresy prowadzenia działalności gospodarczej, za które odprowadzona została składka na ubezpieczenie społeczne mogą zostać doliczone do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznał, iż trafne jest stanowisko Sądu Okręgowego w zakresie prawidłowego ustalenia przez organ rentowy wysokości posiadanych przez wnioskodawcę okresów składkowych i nieskładkowych. Oznacza to, iż wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury, wymienionych w wyżej powołanych przepisach ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.